

# Deu anys sense Pedrolo

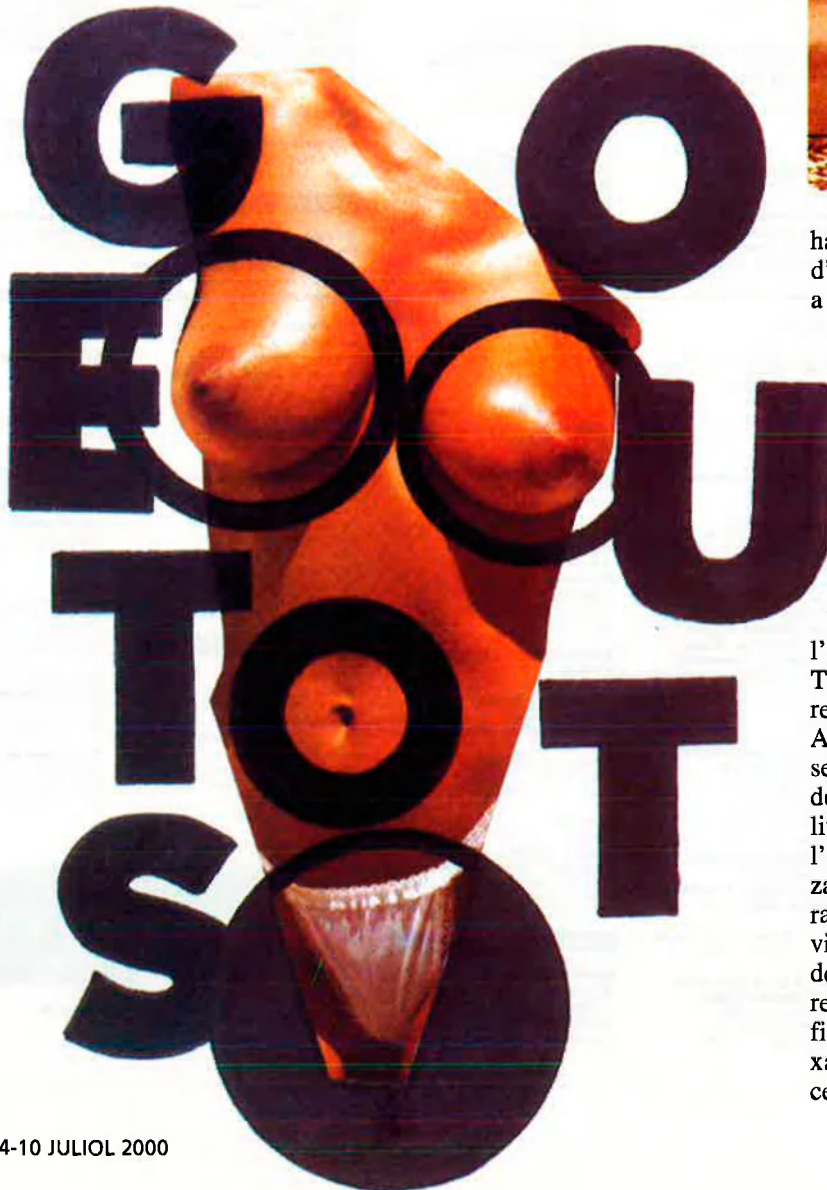
La figura de Manuel de Pedrolo revifa ara, quan tot just s'acaba de complir el desè aniversari de la seva mort. L'exposició itinerant amb què se li ret homenatge no estalvia, però, la necessitat de conèixer molt millor la tasca d'aquest intel·lectual insubornable.

**E**l 26 de juny es van complir deu anys del traspàs de l'escriptor Manuel de Pedrolo. Però malgrat que la literatura catalana no va massa sobrada d'autors capaços de convertir

un títol com *Mecanoscrit del segon origen* en un fenomen de masses sense data de caducitat, l'efemèride no ha tingut cap ressò institucional. Una vegada més, han estat els lectors els qui



ARXIU



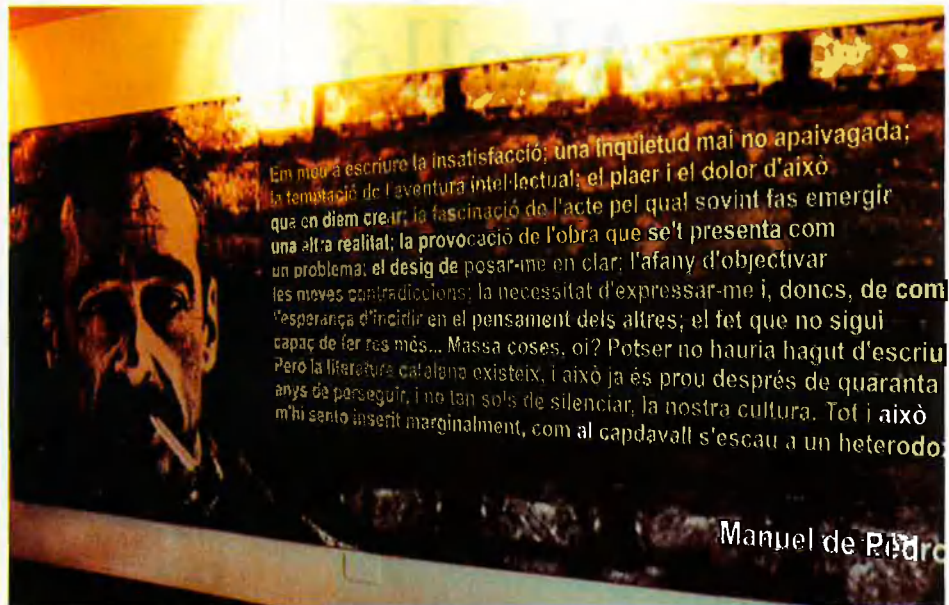
Dalt, una fotografia infantil de Pedrolo. A la dreta, collage sobre cartolina, un dels més de 300 poemes visuals que va fer.

han reivindicat la prolífica ploma d'aquest lleidatà que va viure per a escriure amb una exposició a la Biblioteca de Tàrraga que podrà veure's fins a mitjan juliol. Fotografies, documents, llibres, retalls de premsa i textos inèdits són el fil conductor d'aquest recorregut per la trajectòria humana i literària de Manuel de Pedrolo que proposen l'estudiós de la seva obra Xavier Garcia; el director de l'Arxiu Històric i Comarcal de Tàrraga, Gener Gonzalvo; i la directora de la Biblioteca, Carne Asensio. El públic pot entendre's amb la imatge d'un nadó que descobreix el món des de la insòlita perspectiva del castell de l'Aranyó (la Segarra), solidaritzar-se amb el drama d'una generació escapçada per la Guerra Civil, com evoca la targeta militar de la lleva del 39, o lamentar que resti tant material inèdit. Però la figura de Pedrolo és tan complexa que ni encaixant totes les peces del trencaclosques es resol



l'enigma. És, potser, l'autor contemporani amb més títols (i més lectors). Paradoxalment, també és el gran desconegut de les lletres catalanes. Qui era Pedrolo? L'articulista combatiu? El visionari creador de mons fantàstics? L'eròtoman fetitxista? Un noble republicà? Un escriptor d'ofici? La resposta a tants interrogants la té Xavier Garcia, un filòleg a qui no li va fer mandra enfrontar-se a la dissuasivament extensa producció bibliogràfica de Pedrolo ni submergir-se en la paperassa inèdita que va deixar l'autor quan el va sorprendre la mort als 72 anys. Ha publicat el seu epistolari, l'obra poètica... i assegura que encara hi ha molta feina a fer. "Pedrolo va ser una figura incòmoda, un intel·lectual que feia nosa per la seva actitud insubornable", explica per justificar l'oblit institucional envers la seva figura. "No tenia cotxe, ni tan sols tele, i va donar l'import íntegre del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes a l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana". Era dels que predicava amb l'exemple. Malgrat que la seva família vivia a Tàrrrega, arribada l'hora del seu naixement, es va traslladar al castell perquè l'hereu del títol de senyor de l'Aranjó arribés al món com pertocava als del seu llinatge. Però a Pedrolo no l'enlluernaven les corones i, consegüent amb l'actitud de qui va denunciar públicament la incoherència de què el rei Joan Carles presidís els actes commemoratius del mil·lenari de Catalunya, va renunciar al títol que hagués hagut d'heretar a la mort del seu pare.

Al que no va renunciar mai és a escriure. "La seva biografia són els seus llibres", assegura Xavier Garcia. No resignar-se a exercir d'escriptor de cap de setmana, com la majoria dels seus col·legues, li va suposar haver de portar una austera vida franciscana, però Pedrolo pagava a gust aquest preu: "Per això va produir tant, perquè s'hi va dedicar professionalment, sense destorbs". El seu afany creatiu el va portar a conrear tots els gèneres: poesia,



XAVIER GARCIA



assaig, teatre, columna periodística, narració curta i, sobretot, novel·la. A Xavier Garcia li dol que les més experimentals siguin del tot desconegudes: "Cal reivindicar la modernitat de Pedrolo amb títols com *Lectura a banda i banda de paret*, *Espais de fecunditat irregulars* i *Text/càncer*, però sobretot, és necessària la publicació de la seva obra completa". Garcia s'indigna, sense mencionar cap editorial, recordant que deu anys després de la seva mort encara es reediten algun dels seus llibres sense esmentar les mutilacions de la censura. "Potser si es creés una Fundació

Pedrolo es podria revisar la seva obra", suggereix. Però per si de cas no s'arrisca i aprofitant la commemoració dels deu anys de la seva mort, el filòleg targarà ha publicat a la col·lecció poètica "La Suda" de Pagès Editors, que ell mateix dirigeix, un llibre insòlit que ens permet retrobar el Pedrolo més eròtic. *Us convida a l'acte* és el títol d'una obra en què descobrim que la creativitat de l'escriptor també el va portar a experimentar amb les arts plàstiques. El resultat, mig centenar de poemes visuals seleccionats entre els més de 300 que formen part del seu llegat. Fetitxista

Imatges de l'exposició itinerant que recorda la figura de Pedrolo. La mostra inclou fotografies, documents, llibres, retalls de premsa i textos inèdits.

# Museu Municipal Joan Abelló

Mollet del Vallès



El fons d'art de la Fundació Municipal Joan Abelló està constituït per més de 5.000 obres, entre les que destaquen un ampli ventall de pintura i escultura catalanes dels segles XIX i XX. Entre els artistes representats hi ha Miró, Dalí, Tàpies, Brossa, Picasso, Ramon Casas, Opió, Mir, Fortuny, Sorolla, Vayreda, Clarà, Gimeno, Guinovart, Saura, Ràfols Casamada, Cuixart, Manolo Hugué, Benlliure, etc..

## Exposicions:

### La Mirada de l'Artista

*Aquesta exposició constitueix la primera presentació del fons artístic de la Fundació Municipal Joan Abelló.*

### Joan Abelló. Entre la figuració i l'abstracció

*Una selecció d'obres representatives de Joan Abelló que expliquen una trajectoria artística.*

**Museu Municipal Joan Abelló**  
Berenguer III, 122. 08100 Mollet del Vallès  
Telèfon d'informació: 93 593 80 70  
Fax: 93 593 32 75

#### Horaris:

*De dimarts a dissabtes, d'11 h a 14 h i de 16 h a 20 h  
Diumenges i festius, d'11 h a 15 h  
Dilluns tanca*



**Museu Abelló**  
Fundació Municipal d'Art



Ajuntament de Mollet del Vallès

confès, Pedrolo retallava suggestives imatges de revistes com *Penthouse* per convertir-les en material literari. Aquests collages mantenen l'equilibri entre humor i rebel·lia malgrat els anys transcorreguts. També s'atrevia a deixar córrer la imaginació lliscant el rotulador sobre cartolina. Però no sobre qualsevol cartolina. Pedrolo es reservava les moltes targes que li arribaven per convidar-lo a tota mena d'actes culturals per crear poemes poc convencionals en què l'erotisme, tan recurrent a la seva obra, s'erigeix com a protagonista de la composició. Xavier Garcia destaca d'aquesta obra la curiositat que "un autor que es va caracteritzar per una grafomania gairebé militant es deixés seduir per la poesia visual".

L'editorial Pagès també ha estat l'encarregada de rescatar de l'oblit en aquest desè aniversari de la mort de Pedrolo un títol que en el seu dia va passar del tot desaparegut: *Aquesta matinada i potser per sempre*. Es tracta d'una novel·la de ciència-ficció que es reedita a la col·lecció dedicada a aquest gènere del segell lleidatà i que dirigeix Antoni Munné-Jordà. "És el llibre més científic de Pedrolo", assegura Munné-Jordà. L'escriptor de l'Aranyó planteja "de forma molt rigorosa" els dilemes científics que sorgeixen arran de l'arribada a la Terra d'un extraterrestre. Suggestiu punt de partida que de ben segur obrirà la gana de lectura als incondicionals del Pedrolo més fantàstic.

Aquells que no en tinguin prou amb les novetats literàries que han aparegut coincidint amb l'aniversari de la seva mort, que restin atents a la programació cultural de la seva biblioteca, perquè la mostra dedicada a l'escriptor serà itinerant. Els lectors recuperen d'aquesta manera un autor a qui no han traït malgrat els anys i les modes. Potser perquè Pedrolo els va ser fidel i va estar més pendent del seu públic que de la crítica.

**Anna Sàez**